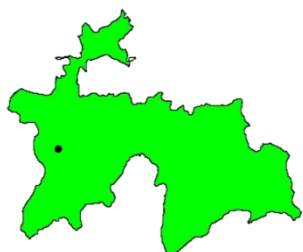

TSP NIEUWSBRIEF

Stichting Tajikistan Support Project

TSP

Проект Поддержки Таджикистана

Terie Leijs bezoekt Tajikistan

Namens TSP bezocht onze secretaris, Terie Leijs, in juni - juli de TSP-projecten, welke wij dankzij uw hulp kunnen ondersteunen.

Het doel van zijn reis was opnieuw de contacten aan te halen, de stand van zaken te bekijken en met de projecten een koers voor de komende tijd uit te zetten. Terie heeft er een maand voor uitgetrokken.

In Dushanbe bezocht hij het Children's Center, het GIP met Hamdilon, een zelfhulpgroep van mensen met psychiatrische problematiek. Ook bracht hij, in het verre Noorden van Tajikistan, een bezoek aan het psychiatrisch ziekenhuis te Lakkon.

Tijdens de reis kreeg hij veel hulp en medewerking van onze vrijwilligers en contactpersonen aldaar zoals bijvoorbeeld, Muzafar in Dushanbe en Hussein in Khujand.

In Nederland ontmoette Terie Hafiz Kalandarov, een Tajiekse student informatica, die na een stage in Nederland, in Cyprus en Zweden zijn studie afmaakte. In Tajikistan trouwde hij met Malika, een studente medicijnen. Samen met het gezin van zijn broer Zafo wonen ze in een huis bij hun ouders. Vader Saidbek staat duidelijk aan het roer van het gezin. Hafiz zorgde voor een gastvrij verblijf bij zijn familie in Dushanbe.

**Nummer 17
September 2010**

Inhoud

Terie Leijs bracht in juni-juli een bezoek aan de TSP-projecten in Tajikistan. In deze nieuwsbrief een kort verslag van zijn reis.

' Het percentage van de bevolking dat leeft van een inkomen beneden de armoedegrens is de afgelopen jaren gedaald van 80% naar 65%. Maar dit betekent dat nog een groot gedeelte van de Tajiekse bevolking in armoede leeft. '

Reisverslag

Amsterdam ... Riga half vier in de ochtend landing op Dushanbe Airport.

Dhr. Saidbek hoort het vliegtuig landen en spoedt zich naar het vliegveld, waar hij Terie verlost uit de kring taxichauffeurs.

Dushanbe; hoofdstad, brede straten. Oude vehikels en moderne auto's trachten gaten in het wegdek te ontwijken. Nerveus wringen de volgepropte Chinese microbusjes zich tussen de andere auto's door. Het vele blauw op straat houdt schuldige en onschuldige automobilisten staande en vult regelmatig het eigen karige inkomen aan. Het percentage van de bevolking dat leeft van een inkomen beneden de armoedegrens is de afgelopen jaren gedaald van 80% naar 65%. Maar dit betekent dat nog altijd een groot gedeelte van de Tadjekse bevolking in armoede leeft. In steden als Dushanbe en Khojand is de armoede minder zichtbaar.

Een ruige autorit van Dushanbe naar Khojand in het noorden volgt eerst een rivier waarlangs rijken een Datsja (buitenhuis) hebben. Daarna gaat de weg omhoog. Een 6 km lange tunnel staat voor een deel onder water. Onze jeep klotst door de plassen, onderwijl bonkend in verborgen gaten en kuilen. Chinese arbeiders repareren de weg met simpele middelen. Er volgt nog een bergpas op 3.400 meter. Na deze fascinerende rit van zeven uur arriveren we in Khojand. Daar logeer ik bij het gezin van Hussein om de volgende dag door te reizen naar Lakkon.

LAKKON

Via Hussein komen ik die dag in contact met Dr. Tolibjon, een progressieve psychiater, die vroeger in Lakkon samenwerkte met Dr. Rustam, de directeur. Met Dr. Tolibjon en Hussein reizen we naar Lakkon.

Met bewondering constateert Tolibjon, in Lakkon, dat de kale vlakte tussen de omringende heuvels in de afgelopen 25 jaar groen en vruchtbaar geworden is, mede dankzij de inspanningen van Dr. Rustam met hulp van TSP en Loek van der Post. Het lijkt dat de voedselsituatie in het ziekenhuis verbeterd is, hoewel er tijdens een crisissituatie extra hulp nodig blijft. Dr. Rustam heeft zich nu gestort op het ontwerpen van konijnenhokken. Hij wil op een efficiënte en goedkope manier voor vlees zorgen.

Innovatie van de zorg voor patiënten is bespreekbaar, de realisatie ervan stagneert. In Lakkon zorgt men voor opvang van mensen, waarbij voornamelijk medicatie wordt verstrekt.

De situatie voor de patiënten lijkt weinig veranderd. Er is een aparte mannen- en vrouwenafdeling. Personeel, gekleed in lange witte jasschorten, houdt toezicht. In de mannenafdeling zijn de slaapzaaltjes overvol. Zelfs het gangpad staat vol bedden.

Patiënten hangen over tegen de muur of liggen op een houten verhoging. Enkelen schuilen onder de lange tafels of zitten gehurkt op veilige afstand van de groep. Leeg, zinloos, kaal, maar schoon. Velen willen graag op de foto.

Rustam gebruikt de boerderij als een werkproject voor enkele patiënten. Er werken ca 20 patiënten, elke ochtend en avond. Men mijdt de middaghitte. Men verzorgt de dieren, konijnen, koeien, pluimvee en de fruitbomen. Dr. Rustam heeft van de lokale kolchoz rijstvelden buiten de inrichting op 50/50 basis gepacht. De lokale kolchoz heeft te weinig arbeiders. Personeel en patiënten werken op de rijstvelden en schenken een deel van de opbrengst aan Lakkon.

Een generator (41 KWH) is geschonken door het Rode Kruis (incl. brandstof). De zonnepanelen door TSP in 2006 geïnstalleerd functioneren nog als noodverlichting.

Dr. Rustam wil best vernieuwingen in zorg en behandeling, maar is afhankelijk van de goedkeuring van de overheid.

Zoals in eerdere nieuwsbrieven is aangegeven wil TSP zich met name gaan richten op vernieuwingen in de zorg. We gaan kijken wat erbinnen het huidige bestel mogelijk is. Op verzoek van TSP is Dr. Rustam bereid om met Dr. Tolibjon een plan te maken over de resocialisatie en nazorg van ontslagen patiënten, met als doel heropname te voorkomen en ondersteuning te bieden om een zinvol bestaan op te kunnen bouwen. TSP en Tolibjon maken een begroting van de kosten van een pilot van een jaar. In de volgende nieuwsbrief vertellen we daar meer over.

Na dit indrukwekkende en drukke bezoek aan Lakkon, met veel gesprekken en heen en weer gereis tussen Lakkon en Khojand, keer ik na een week weer terug naar Dushanbe. Daar bezoek ik de andere projecten van TSP.

CHILDREN'S CENTER

Stalen geïsoleerde heetwaterpijpen van de stadsverwarming hangen werkeloos langs de gevels en herinneren aan het Sovjetijdperk. Ze decoreren de ingang van het Center. Onze trouwe Dr. Shokir wacht mij bij de ingang van het Centrum op. Tot enkele jaren geleden had hij hier de leiding. Zijn opvolgster werd snel vervangen door de huidige directeur, Dr. Zebo. We moeten aan elkaar wennen.

Enkele medewerkers van het centrum reageren enthousiast als ze de naam TSP horen. In 2006 zijn Gerard, Rosa en Clemens hier ook meerdere keren geweest. Onlangs heeft Unicef hier een dure snoezruimte gesponsord. Men klaagt over het gebouw (geen goede situatie voor kinderen), de werkomstandigheden en het lage salaris (iedereen klust bij om het salaris op te krikken).

Met behulp van een goede tolk vertel ik haar de doelstelling en ook de bescheiden middelen van een kleine organisatie als TSP. TSP stelt voor om materiaal zoals knutsel-, ontwikkelings- en schoolmateriaal in Nederland aan te schaffen en te sturen. Er zijn mogelijkheden voor transport via ORA Nederland.

HAMDILON

Verscholen achter de winkels in de hoofdstraat van Dushanbe ontdek ik het krappe kamertje, waar de groep van Hamdilon hun bijeenkomsten houden. Met wat inschikken houden hier 9 deelnemers hun wekelijkse bijeenkomst in de Usersclub. Thema's als: 'relaties', 'omgang met elkaar', 'de geheimen van de computer' en 'aspecten van de gezondheidszorg', komen aan bod. Dhr. Jamshed is de clubleider en Dr. Nargis, hoofd van het GIP Tajikistan. De borstelige behulpzame Rus Andrei verzorgt de Nieuwsbrief.

De deelnemers kunnen hier contact leggen met lotgenoten binnen een voor hen vertrouwde en veilige situatie. Men bespreekt elkaars problemen. Men kan er gebruik maken van de PC.

Men zoekt naar een andere, meer geschikte ruimte. TSP laat geld achter om dit te kunnen realiseren. Stichting Abilis uit Finland helpt Hamdilon financieel gedurende dit jaar. De komende periode zal de Usersclub proberen zich verder te ontwikkelen.

TSP stelt de volgende verbetering voor:

- Uitbreiding qua aantal deelnemers,
- De organisatie splitsen in:
 - Een User-soos als een gezellige contact- ontmoetingsplek;
 - User-helpgroepen bestaande uit gespreksgroepjes van gemiddeld 10 personen
 - User-service als een informatiepunt.

Deze aanbevelingen zijn doorgesproken met Jamshed en Dr. Nargis. Het GIP initieert, coacht verschillende projecten in het land. Hamdilon is zo'n project wat onder GIP valt, maar probeert te verzelfstandigen.

>> meer foto's en verslagen van Terie binnenkort op de website <<

Stichting Tajikistan Support Project

KvK 9128418 -- Rabobank 3148.99.936
Pittelderstraat 3 -- 6942 GJ -- Didam -- 0316 228683

contact@tsp.nl

WWW.TSP.nl

Foto's

(Pagina 1) foto 1- in discussie (vlnr) dhr. Saidbek, Hafiz en Terie : foto 2 - Personenvervoer net voor een stortbui : foto 3 - 'MPV voertuig' onderweg op in het land (Pagina 2) foto 1 - Lakkon vrouwenafdeling; foto 2 - Feestmaal op mannenafdeling; foto 3 - Betoog van Dr. Rustam (Pagina 3) foto 1 - Middagrust Children's Center: foto 2 - Polikliniek in het Children's Centre: foto 3 - (vlnr) Leidster, Terie, Dr. Zebo, Andrei (Pagina 4) foto 1 -Hamdilon, club-leden en Jamshed (rechts): foto 2- GIP kantoor met (vlnr) Dr. Nargis en secretaresse